

Αριθμ. 9/2005 (Ολομέλεια)

Πρόεδρος Ρ. Κεδίκογλου
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης Α. Νταφούλης
Εισαγγελέας Α. Ζύγουρας

«Η έκθεση που περιέχει την δήλωση άσκησης του ενδίκου μέσου της εφέσεως πρέπει να διαλαμβάνει ορισμένο λόγο, όπως η κακή εκτίμηση των αποδείξεων. – Η αξιούμενη αιτιολογία της ασκούμενης από τον εισαγγελέα έφεσης κατά αθωατικής απόφασης αποτελεί πρόσθετο τυπικό όρο του κύρους του ενδίκου μέσου. – Όταν η έφεση του εισαγγελέα κατά αθωατικής απόφασης δεν έχει την απαιτούμενη αιτιολογία και το δευτεροβάθμιο δικαστήριο την απορρίπτει ως απαράδεκτη λόγω ελλείψεως αιτιολογίας χωρίς να εξετάσει την ουσία της υπόθεσης, δεν υποπίπτει σε αρνητική υπέρβαση εξουσίας ούτε παραβιάζονται τα άρ. 20 παρ. 1 του Συντ. και 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ, αφού τα τελευταία δεν προϋποθέτουν συγκεκριμένους όρους άσκησης ενδίκων μέσων κατά της εκδοθησιούντης αποφάσεως. – Με την απαγγελία της αθωατικής απόφασης στο ακροατήριο (με συνοπτική συνήθως αιτιολογία) ο εισαγγελέας (όπως και ο πολιτικώς ενάγων) έχει άμεση πρόσβαση στα αποδεικτικά στοιχεία της δικογραφίας και στα πρακτικά της συνεδρίασης του δικαστηρίου και δύναται να εκτελέσει τα καθήκοντά του αποτελεσματικά και να κρίνει με ασφάλεια αν συντρέχει νόμιμη περίπτωση να ζητήσει με σχετική αίτηση την άσκηση εφέσεως κατά της αθωατικής απόφασης εντός δέκα ημερών. – Η διάταξη του άρ. 486 παρ. 3 ΚΠΔ δεν είναι αντίθετη προς τις διατάξεις των άρ. 20 παρ. 1 του Συντ. και 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ. – Απορρίπτεται ο περι αρνητικής υπερβάσεως εξουσίας λόγος αναιρέσεως κατά της προσβαλλόμενης απόφασης με την οποία απορρίφθηκε ως απαράδεκτη (ως μη περιέχουσα την αξιούμενη εκ του νόμου ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία) η έφεση του εισαγγελέας κατ' αθωατικής απόφασης για ανθρωποκτονία εξ αμελείας, αφού δεν συνιστά επαρκή αιτιολογία της έφεσης το ότι το δικαστήριο αθώωσε τον κατηγορούμενο “ενώ από τα αναγνωστέα έγγραφα, ιδιαίτερα την ιατροδικαστική εξέταση και την έκθεση αυτοψίας (επιφάνεια σύγκρουσης αυτοκινήτων), όσο και από την ακροαματική διαδικασία, ιδιαίτερα από την κατάθεση τόσον του πρώτου όσον και της δεύτερης μάρτυρος, αποδείχτηκε πλήρως η τέλεση της πράξης από τον κατηγορούμενο και για το λόγο αυτό έπρεπε να κηρυχθεί ένοχος σύμφωνα με το κατηγορητήριο”. – Αντίθετη εισαγγελική αγόρευση».

Σχετικές διατάξεις: άρ. 473 παρ. 1, 474 παρ. 2, 476 παρ. 2, 486 παρ. 1 και 3, 498 εδ. α', 505 παρ. 2, 510 παρ. 1 στοιχ. Η', 513 ΚΠΔ – άρ. 20 παρ. 1 Συντ. – άρ. 6 παρ. 1 ΕΣΔΑ

1. Νόμιμα εισάγεται στην πλήρη Ολομέλεια η με αριθμό 31/14.6.2005 αίτηση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, για αναίρεση υπέρ του νόμου, λόγω αρνητικής υπέρβασης εξουσίας, της 528/2001 αμετάκλητης απόφασης του Τριμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης, κατά τη διάταξη της με την οποία απορρίφθηκε ως απαράδεκτη η 153/1999 έφεση του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Βέροιας κατά της 3010/1000 αθωατικής απόφασης του Τριμελούς Πλημμελειοδικού Βέροιας (άρ. 513 επ. ΚΠΔ). Η αίτηση έχει ασκηθεί νομότυπα, άρα είναι παραδεκτή, νόμιμη (άρ. 505 παρ. 2, 510 παρ. 1 στ. Η', 498 εδ. α' και 474 παρ. 2 ΚΠΔ) και πρέπει να ερευνηθεί στην ουσία της.

2. Από τις διατάξεις των άρ. 474, 476 παρ. 2 και 498 ΚΠΔ προκύπτει, ότι η έκθεση που περιέχει τη δήλωση άσκησης του ενδίκου μέσου της έφεσης πρέπει να διαλαμβάνει ορισμένο λόγο, όπως και η κακή εκτίμηση των αποδείξεων. Ει-

δικά, προκειμένου για έφεση Εισαγγελέα κατά αθωατικής απόφασης, σύμφωνα με τη διάταξη του άρ. 486 παρ. 3 ΚΠΔ, που προστέθηκε με το άρ. 2 παρ. 19 του Ν. 2408/1996 και ισχύει από 4.6.1996, «η άσκηση έφεσης από τον Εισαγγελέα πρέπει να αιτιολογείται ειδικά και εμπεριστατωμένα στη σχετική έκθεση (άρ. 498), άλλως η έφεση απορρίπτεται ως απαράδεκτη». Από την τελευταία αυτή διάταξη προκύπτει, ότι η αξιούμενη αιτιολογία της ασκούμενης από τον Εισαγγελέα έφεσης κατά αθωατικής απόφασης αποτελεί πρόσθετο τυπικό όρο του κύρους του ενδίκου μέσου και απαιτείται ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία των λόγων του, δηλαδή πρέπει να εκτίθενται σ' αυτό με σαφήνεια και πληρότητα οι συγκεκριμένες πραγματικές ή νομικές πλημμέλειες που αποδίδονται στην προσβαλλόμενη αθωατική απόφαση. Όταν η έφεση του Εισαγγελέα κατά αθωατικής απόφασης δεν έχει την πιο πάνω απαιτούμενη αιτιολογία και το δευτεροβάθμιο δικαστήριο την απορρίπτει ως απαράδεκτη για έλλειψη αιτιολογίας χωρίς να εξετάσει την ουσία της υπόθεσης, δεν υποπίπτει σε αρνητική υπέρβαση εξουσίας και δεν ιδρύεται ο από το άρ. 510 παρ. 1 στοιχ. Η' ΚΠΔ λόγος αναίρεσης. Εξάλλου, οι διατάξεις των άρ. 20 παρ. 1 του Συντ. και 6 παρ. 1 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), εξασφαλίζουν σε κάθε πρόσωπο το δικαίωμα παροχής δικαιοστικής προστασίας, η δε τελευταία και το συνακόλουθο δικαίωμα να δικάζεται τούτο δικαια, δημόσια και αμερόληπτα, όμως δεν προϋποθέτουν συγκεκριμένους όρους άσκησης ενδίκων μέσων κατά της απόφασης που θα εκδοθεί. Περαιτέρω, με την απαγγελία της αθωατικής απόφασης στο ακροατήριο (με συνοπτική συνήθως αιτιολογία), ο Εισαγγελέας έχει άμεση πρόσβαση στα αποδεικτικά στοιχεία της δικογραφίας, καθώς και στα πρακτικά της συνεδρίασης του δικαστηρίου, όπου η καταχώριση των μαρτυρικών καταθέσεων και η απολογία του κατηγορουμένου. Έτσι μέσα στην Ικανή προθεσμία των δέκα ημερών από την έκδοση της απόφασης (άρ. 473 παρ. 1 και 486 παρ. 1 ΚΠΔ) ο Εισαγγελέας μπορεί αποτελεσματικά να εκτελέσει τα καθήκοντά του και να κρίνει με ασφάλεια αν συντρέχει νόμιμη περίπτωση, όπως ζητεί με σχετική αίτηση του και ο πολιτικώς ενάγων, ή όχι, για άσκηση έφεσης κατά της αθωατικής απόφασης. Παρέπεται απ' όλα αυτά, ότι η παραπάνω διάταξη του άρ. 486 παρ. 3 ΚΠΔ δεν είναι αντίθετη προς τις ανωτέρω διατάξεις των άρ. 20 παρ. 1 του Συντ. και 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ. Αυτό διότι με την αξιούμενη αιτιολογία της έφεσης του Εισαγγελέα κατά αθωατικής απόφασης δεν παραβιάζεται το δικαίωμά του για ελεύθερη πρόσβαση στο δικαστήριο και για χρηστή (δίκαιη) δίκη, ούτε καταλύεται στην πράξη το δικαίωμα αυτό του Εισαγγελέα, με επακόλουθες δυσμενείς συνέπειες για τους πολιτικώς ενάγοντες, οι οποίοι δεν έχουν δικαίωμα να ασκήσουν έφεση κατά αθωατικής απόφασης και να ζητήσουν την καταδίκη του κατηγορουμένου, αλλά υποβάλλουν συνήθως με τους συνηγόρους τους σχετική αίτηση στον αρμόδιο εισαγγελέα για να ασκήσει ο τελευταίος τέτοια έφεση.

Σπην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση και τα πρακτικά, ο κατηγορούμενος Ε.Π. με την 3010/16.11.1999 απόφαση του Τριμελούς Πλημμελειοδικού Βέροιας κηρύχτηκε αθώος για την αποδίδομενη σ' αυτον πράξη της ανθρωποκτονίας από αμέλεια. Κατά της αθωατικής αυτής απόφασης ο Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών Βέροιας άσκησε την 153/22.11.1999 έφεσή του. Στην έκθεση της έφεσης αναφέρεται, ότι ο Εισαγγελέας αυτός εφεστιβάλλει την πιο πάνω απόφαση με την οποία κηρύχτηκε αθώος ο κατηγορούμενος Ε.Π. για παράβαση ανθρωποκτονίας από αμέλεια «ενώ από τα αναγνωστέα έγγραφα, ιδιαίτερα την ιατροδικαστική εξέταση και την έκθεση αυτοψίας (επιφάνεια σύγκρουσης αυτοκινήτων), όσο και από την ακροαματική διαδικασία, ιδιαίτερα από την κατάθεση τόσον του πρώτου όσον και της δεύτερης μάρτυρος, άρα είναι παραδεκτή, νόμιμη μάρτυρος».

αποδείχτηκε πλήρως η τέλεση της πράξης από τον κατηγορούμενο και για το λόγο αυτό έπρεπε να κηρυχθεί ένοχος σύμφωνα με το κατηγορητήριο». Το Τριμελές Εφετείο Θεσσαλονίκης με την προσβαλλόμενη απόφασή του απέρριψε την έφεση αυτή ως απαράδεκτη, γιατί δεν περιέχει την ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία από τη διάταξη του άρ. 486 παρ. 3 ΚΠΔ, καθόσον ειδικότερα ο Εισαγγελέας στη συνταγείσα έκθεση δεν εκθέτει «με σαφήνεια και πληρότητα τις συγκεκριμένες πραγματικές πλημμέλειες, που αποδίδονται στην προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία ο εν λόγω κατηγορούμενος κηρύχτηκε αθώος της ανθρωποτονίας από αμέλεια και επιπλέον τα πραγματικά περιστατικά που προέκυψαν από την ακροαματική διαδικασία και ένεκυ ιων οποίων υφίσταται η συνδρομή των αντικειμενικών και των υποκειμενικών όρων της ως άνω αξιόποινης πράξης, μόνη δε η παράθεση στην έκθεση έφεσης των αποδεικτικών στολχείων, από τα οποία προκύπτει ενοχή του ανωτέρω κατηγορουμένου και εντεύθεν εσφαλμένη εκτίμηση των αποδειξεών από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, δεν αρκεί κατά το νόμο για την απαιτούμενη ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία της έφεσης του Εισαγγελέα κατά της αθωατικής απόφασης, αφού δεν αντικρούει με συλλογισμούς και σε συνδυασμό με τα αποδεικτικά μέσα την εξενεχθείσα από το ως άνω δικαστήριο κρίση του περί της αθωότητος του εν λόγω κατηγορουμένου». Σύμφωνα μ' αυτά σωστά το Εφετείο εφήρμοσε την ισχυρή και μη αντίθετη στο άρ. 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ διάταξη του άρ. 486 παρ. 3 ΚΠΔ, για να καταλήξει σε ορθή κρίση, απορρίπτοντας ως απαράδεκτη την έφεση του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Βέροιας, η οποία δεν ασκήθηκε όπως απαιτούν οι γενικές διατάξεις των άρ. 474 παρ. 2 και 498 εδ. α' ΚΠΔ. Συνακόλουθα δεν έχει υποπέσει η προσβαλλόμενη απόφαση σε αρνητική υπέρβαση εξουσίας, που ιδρύει τον από τη διάταξη του άρ. 510 παρ. 1 στοιχ. Ή' λόγο αναίρεσης, οι δε αντίθετες αιτίασεις της κρινόμενης αίτησης αναίρεσης είναι αβάσιμες και απορριπτέσιες.

Η αντίθετη αγόρευση του Αντεισαγγελέως A. Ζύγουρα έχει ως εξής:

Εις μελέτην μας υπό τον τίτλον «Η έφεσαις του Εισαγγελέως κατά της αθωατικής αποφάσεως» (Ποινχρ ΝΑ/186), είχομεν την ευκαιρίαν να αναπτύξωνεν τον θεσμικόν ρόλον του εισαγγελέως. Ο εισαγγελέας οφείλει να επιαγρυπνή επί της ορθής εφαρμογής των νόμων υπό των δικαστηρίων. Εν όψει τούτου εχοργήθη εις αυτόν το δικαίωμα της αιτήσεως ενδίκων μέσων κατ' αποφάσεων των δικαστηρίων. Ειδικότερον, προκειμένου περί εφέσεως, έχει δικαίωμα να πιστή έφεσιν τάσσον κατά καταδικαστικής αποφάσεως, υπέρ και κατά του καταδικασθέντος, όσον και κατ' αθωατικής αποφάσεως.

Η αίσκησις υπό του εισαγγελέως εφέσεως κατ' αθωατικής αποφάσεως ρυθμίζεται υπό της διατάξεως του άρ. 486 ΚΠΔ. Η διάταξης αυτή είναι γενική και αφορά πάσαν αθωατικήν απόφασην των εν άρθρω 486 παρ. 1 εδ. γ' δικαστηρίων, ανεξαρτήτως του λόγου της αθωάσεως. Τούτο ισχύει και διά τας αθωατικάς αποφάσεις των δικαστηρίων κακουργημάτων, υπό την τασσομένην εις την παρ. 2 του άρθρου αυτού προϋπόθεσιν. Εις την πρακτικήν εφαρμογήν της διατάξεως ταυτης το ένδικον μέσον της εφέσεως κατ' αθωατικών αποφάσεων η σηκήθη παρά των εισαγγελέων κατά λίαν λελογισμένον τρόπον (Παπασπύρου, Το ένδικον μέσον της εφέσεως κατά των αποφάσεων των ποινικών δικαστηρίων, σελ. 57). Εις τας πλείστας των περιπτώσεων η αίσκησις εφέσεως κατ' αθωατικών αποφάσεων εγένετο υπό των εισαγγελέων, κατόπιν αιτήσεων των συνηγόρων των πολιτικών εναγόντων. Σημειώτεον, ότι οι πολιτικώς ενάγοντες και οι μηνυταί ή εγκαλούντες δεν δύνανται να προσβάλλουν δι' εφέσεως την αθωατικήν απόφασιν, ζητούντες την καταδίκην του κατηγορουμένου. Ούτοι δικαιούνται εις αίσκησιν εφέσεως, εάν κατεδί-

κάσθησαν εις αποζημίωσιν και τα έξοδα κατά το άρ. 71 ΚΠΔ και μόνον διά το κεφάλαιο του.

Πρότερον αι διατυπώσεις αίσκησεως εφέσεως του εισαγγελέως κατά της αθωατικής αποφάσεως καθωρίζοντο υπό της διατάξεως του άρ. 498 εδ. α' ΚΠΔ εν συνδ. προς την διάταξην του άρ. 474 παρ. 1 και 2 ίδιου Κώδικος. Αι διατυπώσεις αυταί εξακολουθούμενην να ισχύουν σήμερον ως προς τον κατηγορούμενον. Κατά το άρ. 498 εδ. α' ΚΠΔ, διά την έφεσην συντάσσεται εις τον αρμόδιον υπάλληλον κατά το άρ. 474 παρ. 1 έκθεσις, η οποία περιέχει και τους λόγους της εφέσεως συμφώνως με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου. Περαιτέρω κατά την παρ. 2 του άρ. 474, εις την έκθεσην πρέπει να εκτίθενται οι λόγοι διά τους οποίους ασκείται το ένδικον μέσον Fv όψει των διατάξεων αυτών είχε κριθή υπό της νομολογίας, ότι ο λόγος εφέσεως του εισαγγελέως κατ' αθωατικής αποφάσεως, συνιστάμενος εις την αιτίασιν «δια κακήν εκτίμησην των αποδειξεών συνεπεία της οποίας εκηρύχθη αθώος ο κατηγορούμενος, ενώ κατ' ορθήν εκτίμησην αυτών έπρεπε να κηρυχθῇ ένοχος της πράξεως διά την οποίαν κατηγορείται», είναι σαφής και ωρισμένος (ΑΠ 1912/1984, 490/1978, 809/1977 Ποινχρ ΛΕ/586, ΚΗ/617 και 117 αντιστ. κ.ά.).

Το ανωτέρω όμως άρ. 486 ΚΠΔ ετροποιήθη. Συγκεκριμένως διά του άρ. 2 παρ. 19 εδ. β' του Ν. 2408/1996 συνεπληρώθη τούτο, προστεθείσης και τρίτης παραγράφου εις αυτό. Κατά την προστεθείσαν παρ. 3, η αίσκησης εφέσεως υπό του εισαγγελέως πρέπει να αιτιολογήται ειδικώς και εμπεριστατωμένως εις την σχετικήν έκθεσην (άρ. 498), άλλως απορρίπτεται ως αιτιαράδεκτος. Η ερμηνεία η οποία εδόθη υπό της νομολογίας εις την έννοιαν της προαναφερθείσης διατάξεως είναι, ότι η αξιουμένη αιτιολογία της ασκουμένης υπό του εισαγγελέως εφέσεως κατ' αθωατικής αποφάσεως αποτελεί πρόσθετον τυπικόν όρον του κύρους του ενδίκου τούτου μέσου και αξιοί την υπό του εισαγγελέως ειδικήν και εμπεριστατωμένην αιτιολόγησην του λόγου εφέσεως, εις τον οποίον πρέπει να εκτίθενται με σαφήνειαν και πληρότητα αι νομικά και πραγματικά πλημμέλειαι αι οποίαι αποδίδονται εις την προσβαλλόμενην αθωατικήν απόφασιν (ΑΠ 1498/2004, 2429/2003 ΠοινΔικ 2004 σελ. 1455, Πραξιδογ ΠΔ 2004 σελ. 26 αντιστ. κ.ά.).

Εν όψει αυτών κατέστη προβληματική εις την πράξινη άσκησης εφέσεως υπό του εισαγγελέως κατά της αθωατικής αποφάσεως, πράγμα το οποίον δεν συνάδει προς την φύσιν και τον χαρακτήρα του ενδίκου τούτου μέσου (Ν. Ανδρουλάκη, Σπηλιώσις Ποινχρ ΜΣΤ/1746, Ν. Κουράκη, Παραπτηρήσεις Ποινλογ 2001 σελ. 1516-1518). Κατά τας διατάξεις των άρ. 473 παρ. 1 και 486 παρ. 1 ΚΠΔ ο εισαγγελέως δικαιούται να προσβάλη την αθωατικήν απόφασιν εντός δεκαημέρου προθεσμίας από της εκδόσεως της. Εντός της βραχέειας αυτής προθεσμίας όχι μόνον η αιτιολογία της αποφάσεως είναι αιδύνατον να καταρτισθή, αλλ' ανέψικιος τυγχάνει και η καταχώριση των μαρτυρικών καταθέσεων και της απολογίας του κατηγορουμένου εις τα πρακτικά της συνεδριάσεως. Επομένως ο εισαγγελέως, ο οποίος έχει χρεωθή την αίτησην του πολιτικών ενάγοντος προς άσκησιν εφέσεως, είναι υποχρεωμένος να κρίνη, εάν υφίσταται λόγος αισκήσεως εφέσεως κατά της αθωατικής αποφάσεως, εκ της αναγνώσεως υπό της γραμματέως της συνεδριάσεως των μαρτυρικών καταθέσεων και της απολογίας του κατηγορουμένου, αι οποίαι έχουν καταχωρισθή εις τα πρόχειρα πρακτικά. Πλειστάκις λόγω κωλύματος της γραμματέως, της συνεδριάσεως την ανάγνωσην ταύτην αναλαμβάνει ειέρεμ ψυχαγωγιατρικός. Προκει μένου περί επαρχιακών πλημμελειοδικείων η αποστολή των προχείρων πρακτικών εις τον εισαγγελέα εφετών γίνεται ταχυδρομικώς. Εκ των προχείρων αιτών πρακτικών με τας κακογραφίας, τας διαγραφάς, τα ενδεχόμενα λάθη και παραλειψεις, καλείται ο εισαγγελέως να μαντεύει εις είδει Πυθίας, εάν υφίστανται πραγματικά ή νομικά πλημμέλειαι της αθωατικής αποφάσεως, προκειμένου αικολούθως, δι' ειδικής και εμπεριστατωμένης αιτιολογήσεως του λόγου εφέσεως και εκθέσεως μετά σαφηνείας και πληρότητος των πλημμελειών τούτων, να προσβάλη αιτήν διά του ενδίκου τούτου μέσου.

Κατάληξ άλων αυτών είναι εν πρωθύστερον οχήμα εις τρόπον ώστε, αντί να αντικρούσηται ο εισαγγελέας τας πλημμελείας της αθωατικής αποφάσεως, να αντικρούεται η έφεσις τουύπου υπό της μεταγενεστέρως καταρτιζομένης αιτιολογίας της αποφάσεως. Τοιουτοπρόβων εις την πράξην το δικαίωμα ασκήσεως εφέσεως υπό του εισαγγελέων κατ' αθωατικής αποφάσεως έχει ουσιαστική καταλυθή, με τας επακολούθους δυσμενείς διά τους πολιτικών ενάγοντας συνεπείας (Α. Ζύγουρα, Η έφεσις του εισαγγελέων κατά της αθωατικής αποφάσεως, ενθ' ανωτ.).

Θα απετέλει παραδογισμόν εάν εδέχετο κανείς, ότι αι καταδικαστικά αποφάσεις είναι κατά τεκμήριον εσφαλμέναι, υποκείμεναι ωρ εκ τούτου εις έφεσιν, εν αντιθέσει προς τας αθωατικάς αποφάσεις, αι οποίαι έχουν το τεκμήριον της ορθότητος και επομένων περιττεύει η άσκησις εφέσεως κατ' αυτών. Αι δικαστικά και όμως αποφάσεις είναι ανθρώπινα δημηουργήματα. Κατά συνέπειαν ελλοχεύει διαρκώς ο κίνδυνος διαπράξεως σφάλματος, τόσον κατά την έκδοσιν των καταδικαστικών, όσον και κατά την έκδοσιν των αθωατικών αποφάσεων.

Η ανωτέρω διάταξις του άρ. 486, ως τροποποιηθείσα δι' άρ. 2 παρ. 19 εδ. β' Ν. 2408/1996 ισχύει, απαιτούσα ήδη την υπό του εισαγγελέων ειδικήν και εμπειριώταιαν αιτιολόγησιν του λόγου εφέσεως κατά της αθωατικής αποφάσεως, εις τον οποίον κατά την αρεοπαγικήν νομολογίαν πρέπει να εκτίθενται με σαφήνειαν και πληρότητα αι νομικά και πραγματικά πλημμέλειαι αι οποίαι αποδίδονται εις την προσβαλλομένην αθωατικήν αποφάσεων, αντίκειται προς την διάταξιν του άρ. 6 παρ. 1 εδ. α' ΕΣΔΑ. Κατ' αυτήν, παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσί του δικασθή δικαίως, δημοσία και εντός λογικής προθεσμίας υπό ανεξαρτήτου και αμερολήπτου δικαστηρίου, νομίμως λειτουργούντος, το οποίον θα αποφασίστη είτε επί των αμφισβήτησεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεών του αστικής φύσεως, είτε επί του βασίμου πάσης εναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσεως.

Η διάταξις αυτή είναι, κατ' άρ. 28 παρ. 1 Σ, υπερνομοθετικής ισχύος (ΑΠ 1605/2003 Πραξή ΠΔ 2003 σελ. 314, Ολομ. ΑΠ 21/2001 Δ.Ε.Ν. 58 σελ. 185 κ.ά.). Δι' αυτής καθιερώνται η αρχή της δικαίας δίκης, ειδικωτέρα εκδήλωσις της οποίας είναι το δικαίωμα προσβάσεως εις δικαστήριον, το οποίον προκειμένου περι πολιτικώς ενάγοντος ασκείται κατά τον ΚΠΔ μέσω του εισαγγελέων. Η δικαία δίκη και το δικαίωμα προσβάσεως εις δικαστήριον αφορούν και τον πολιτικώς ενάγοντα (ΕυρΔΔΑ, από την 15ης Ιουλίου 2003 Ernst και λοιποί κατά Βελγίου, απόφ. της 3ης Απριλίου 2003 Αναγνωστόπουλος κατά Ελλάδος Πλογ 2004 σελ. 446 και 2003 σελ. 2700 αντιστ., απόφ. της 11ης Απριλίου 2002 επί της υπ' αριθμ. 48679/1999 προσφυγής της ΑΕΠΙ κατά Ελλάδος, ΠοινΔικ 2002 σελ. 742 κ.ά., ΑΠ 1768/2000, ΠοινΔικ 2001 σελ. 442, Α. Ζύγουρα, Η αιτιούσιν του ποινικώς ενάγουντις και η αναβολή της ποινικής δίκης, ΠοινΔικ 1998 σελ. 230).

Η αξιώσις της υπό του εισαγγελέων ειδικής και εμπειριστατικής αιτιολογήσεως της αιτιούσιν της αθωατικής αποφάσεως εφέσεως, ήτοι επισημάνσεως μετά σαφηνείας και πληρότητος των νομικών και πραγματικών πλημμελειών αι οποίαι αποδίδονται εις την προσβαλλομένην αθωατικήν απόφασιν, καθ' όν χρόνον η προσβαλλομένη απόφασιν δεν έχει ακόμη καταρτισθή, αποτελεί νομικόν παράδοξον. Άγει δε ευθέως εις αναίρεσιν του δικαιωμάτος του πολιτικώς ενάγοντος προσβάσεως εις δικαστήριον, αφού εις μη καταρτισθείσαν απόφασιν δεν είναι δυνάτον να επισημανθούν αι νομικά και ουσιαστικά πλημμέλειαι ταύτης. Συναφώς υπό του ΕυρΔΔΑ (απόφ. της 11/4/2002 επί της υπ' αριθμ. 48679/1999 προσφυγής της ΑΕΠΙ κατά Ελλάδος ενθ' ανωτ.) εκρίθη, ότι αι διατάξεις του ΚΠΔ, κατά τας οποίας η προθεσμία αιτιούσιν αναίρεσεως μετά της Εισαγγελέων του Αρ. Πάγου αρχίζει από της δημοσιεύσεως και όχι από της καταχωρίσεως καθαρογεγραμμένης της προσβαλλομένης αποφάσεως εις το ειδικόν, τηρούμενον εις την γραμματείαν του ποινικού δικαστηρίου βιβλίον, εις το μέτρον που κατέτον αφετήριον χρόνον προθεσμίας, ήτοι εκείνον της δημοσιεύσεως της αποφάσεως, δεν είναι διατάξιμον το πλήρες κείμενο

νον της αιτιοφάσεως, αναιρούν το δικαίωμα προσβάσεως εις το δικαστήριον και παραβιάζουν το άρ. 6 παρ. 1 ΕΣΔΑ.

Εν όψει αιτιών καθίσταται σαφές, ότι η διάταξις του άρ. 486 παρ. 3 ΚΠΔ, αιξιόσα την υπό του εισαγγελέων ειδικήν και εμπειριστατικής αιτιούσιν του λόγου εφέσεως, εις τον οποίον πρέπει να εκτίθενται με σαφήνειαν και πληρότητα αι νομικά και πραγματικά πλημμέλειαι αι οποίαι αποδίδονται εις την προσβαλλομένην αθωατικήν απόφασιν, καθ' όν χρόνον η απόφασις αιτιά δεν έχει ακόμη καταρτισθή, αντίκειται εις την διάταξιν του άρ. 6 παρ. 1 ΕΣΔΑ. Άρα η διάταξις του άρ. 486 παρ. 3 ΚΠΔ τυγχάνει ανίσχυρος (Ν. Ανδρουσλάκη ενθ' ανωτ.). Συνέπεια τουύπου είναι, ότι δεν απαιτείται η αιτιούσιν υπό του εισαγγελέων εφέσης κατ' αθωατικής αποφάσεως να αιτιολογήται ειδικώς και εμπειριστατικής αιτιούσιν την σχετικήν έκθεσιν.

Επομένων το παραδεκτόν της εφέσεως του εισαγγελέων κατ' αθωατικής αποφάσεως θα κρίθη κατά τας διατάξεις των άρ. 474 παρ. 2 και 498 εδ. α' ΚΠΔ. Άρα η έφεσις του εισαγγελέων κατ' αθωατικής αποφάσεως είναι παραδεκτή, εφ' όσον εις την σχετικήν έκθεσιν αναφέρεται ως λόγος αιτιούσιν της «η κακή εκτίμηση των αιτοδείξεων συνεπεία της οποίας εκπρύχθη αιώνος ο κατηγορούμενος, ενώ κατ' ορθήν εικτίμησιν αιτών έπρεπε να κηρυχθή ένοχος της πράξεως διά την οποίαν κατηγορείται» (Α. Ζύγουρα, Η έφεσις του εισαγγελέων κατά της αθωατικής αποφάσεως και η δικαία δίκη, ΝοΒ 51 σελ. 1340).

Εν προκειμένω το κατηγορούμενος Ε.Π., διά της υπ' αριθμ. 3010/16.11.1999 αιτιοφάσεως του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Βεροίας εκηρύχθη αιώνος της αιτοδιόμενης εις αιτόν πράξης της ανθρωποκτονίας εξ αιμελέιας. Κατά της αθωατικής αιτής αποφάσεως ο Εισαγγελέων Πλημμελειοδικών Βεροίας ήσκησε την υπ' αριθμ. 153/22.11.1999 έφεσίν του, που έχει το αικόλουθον περιεχόμενον «...ασκεί έφεση κατά της αθωατικής αποφάσεως και η δικαίωμα δίκη, η οποία διατάξει την κατηγορούμενος η Ευγένιος Παπαδόπουλος, κάτοικος Βέροιας, παράβασης ανθρωποκτονίας από αιμελέια, ενώ από τα αιναγνωστέα έγγραφα ίδιατερα την ιατροδικαστική έκθεση και την έκθεση αιτοφύιας (επιφάνεια σύγκρουσης αιτοκινήτων), όσο και από την ακροαματική διαδικασία ίδιατερα από την κατάθεση τόσον του πρώτου, όσον και της δεύτερης μάρτυρος αι αιτοδείχθηκε πλήρως η τέλεση της πράξης αιτούσιν κατηγορούμενον και για τον λόγο αιτό έπρεπε να κηρυχθεί ένοχος σύμφωνα με το κατηγορητήριο».

Εν όψει του περιεχομένου τουύπου καθίσταται σαφές, ότι εις την σχετικήν έκθεσιν περιελαμβάνετο σαφής και αιρισμένος λόγος εφέσεως, συμφώνως προς τας διατάξεις των άρ. 474 παρ. 2 και 498 εδ. α' ΚΠΔ, ήτοι της εσφαλμένης εκτίμησεως των πραγματικών περιστατικών. Παρά ταύτα το ανωτέρω Δικαστήριον, διά της προσβαλλομένης αιτιοφάσεως του, αιτέρριψε την προσφερθείσαν έφεσην ως απαράδεκτον, επειδή έκρινεν, ότι αιτή δεν ήτοι ειδικώς και εμπειριστατικής αιτιούσιν την ητιολογημένη, συμφώνως προς την διάταξιν του άρ. 486 παρ. 3 ΚΠΔ. Ειδικώτερον εδέχθη, ότι δεν εξετίθεντο εις την σχετικήν έκθεσιν με σαφήνειαν και πληρότητα αι νομικά και πραγματικά πλημμέλειαι, που αιτοδίδονται εις την προσβληθείσαν αιτοφάσιν με την οποίαν ο κατηγορούμενος εκηρύχθη αιώνος της ανθρωποκτονίας εξ αιμελέιας και επιπλέον τα πραγματικά περιστατικά, τα οποία προέκυψαν από την ακροαματική διαδικασίαν ένεκεν των οποίων συφίσταται η συνδρομή των αντικειμενικών και υποκειμενικών δρών της άνω αιξιοποίου πράξεως. Μόνη δε η παράθεση εις την εν λόγω έκθεσιν εφέσεως των αιτοδεικτικών στοιχείων, από τα οποία προκύπτει η ενοχή του ανωτέρω κατηγορουμένου και εντεύθηνεν η εσφαλμένη εκτίμηση των αιτοδείξεων από το πρωτόθιμον Δικαστήριον, δεν αρκεί κατά τον νόμον διά την αιτιούσιν ειδικήν και εμπειριστατικήν αιτοφάσεως της πράξης αιτοφάσεως της αθωατικής αποφάσεως, αφού δεν αντικρούει με συλλογισμούς και εν συνδυασμώ με τα αιτοδεικτικά μέσα την εξενεχθείσαν από το Δικαστήριον κρίσιν περι αθωατικής του εν λόγω κατηγορουμένου. Δηλαδή, αντί των διατάξεων των άρ. 474 παρ. 2 και 498 εδ. α' ΚΠΔ που είχον

εφαρμογήν εις την προκειμένην περίπτωσα, εφήρμοσε την διάταξιν του άρ. 486 παρ. 3, η οποία όμως ήτο ανίσχυρος, ως αντικειμένη εις την διάταξιν του άρ. 6 παρ. 1 ΕΣΔΑ.

Τοισυτορόπως όμως το Δικαστήριον, διά της απορρίψεως ως απαραδέκτου της προαναφερθείσης εφέσεως, υπερέβη αρνητικώς την εξουσίαν του και αναιρετέαν κατέστησε την προσβαλλομένην απόφασίν του κατ' άρ. 510 παρ. 1 στοιχ. Η' ΚΠΔ.

Εν όψει αυτών αιτούμεθα ενώπιον της Ολομελείας του Αρείου Πάγου την υπέρ του νόμου αναίρεσιν της υπ' αριθμ. 528/2001 αμετακλήτου αποφάσεως του Τριμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης, ως προς την διάταξιν της περί απορρίψεως ως απαραδέκτου της προαναφερθείσης εφέσεως του Εισαγγελέως Πλημμελειοδικών Βέροιας, δι' αρνητικήν υπέρβασιν εξουσίας, συμφώνως προς την διάταξιν του άρ. 510 παρ. 1 στοιχ. Η' ΚΠΔ.